

Brief NR

DIS 200005800

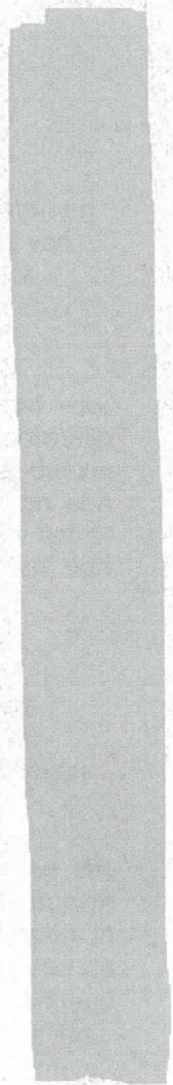

Rapportage MID
over

Centraal Azië

Aangeboden aan
Voorzitter en leden CVIN
door

Directeur Militaire Inlichtingendienst

Ministerie van Defensie

Militaire Inlichtingendienst

Afdeling Inlichtingen / sectie Voormalige Sovjet-Unie

Den Haag, 17 maart 2000

Mogelijke actie tegen islamitische extremisten in Centraal-Azië

Eind maart zal in drie Centraal-Aziatische Republieken, te weten Kirgizstan, Oezbekistan en Tadzjikistan, de militaire GOS-oefening 'Zuidelijk Schild 2000' worden gehouden. Doel van de oefening is het bestrijden van terrorisme. Uit meerdere inlichtingenbronnen is echter bekend geworden dat de oefening mogelijk gebruikt zal worden om bepaalde verzetshaarden van islamitisch extremisme aan te vallen.

Luitenant-generaal Maltsev, eerste plaatsvervangend hoofd van de gezamenlijke staf voor coördinatie van de militaire samenwerking tussen de lidstaten van het GOS en voormalig minister van Defensie van Wit-Rusland, liet weten [REDACTED] dat de operatie gericht zal zijn tegen het islamitisch verzet van de Oezbeek Namangoni en een aantal Tadzjiekse krijgsheren in bovengenoemde Centraal-Aziatische landen. Maltsev liet er geen misverstand over ontstaan dat tijdens de 'oefening' daadwerkelijk bolwerken van islamitisch extremisme zullen worden aangevallen.

Beoordeling

Terwijl de Russische Federale Strijdkrachten in de Noordelijke Kaukasus de druk op de Tsjetsjeense rebellen en de met hen strijdende moedjahedien hoog houden zijn de voorbereidingen getroffen om het islamitisch extremisme in de Centraal-Aziatische Republieken aan te pakken.

Als de aanstaande oefening 'Zuidelijk Schild 2000' daadwerkelijk gebruikt zal worden om haarden van islamitisch extremisme in met name Tadzjikistan (de Karategin-vallei) aan te vallen is dit een doelbewuste poging van Moskou om islamitische strijders te binden in Centraal-Azië. Zo kan men voorkomen dat verse moslimstrijders bij het aanbreken van de lente de gelederen van de moedjahedien in Tsjetsjenië komen versterken. Een eventueel Tsjetsjeens tegenoffensief aan het begin van de lente zou op die manier worden bemoeilijkt.

De actie zal in omvang en tijd beperkt zijn omdat Moskou het zich niet kan permitteren extra troepen naar de Centraal-Aziatische republieken te sturen. Momenteel zijn in Tadzjikistan Russische grenstroepen en de 201 gemechaniseerde divisie gelegerd in het kader van een GOS *peacekeeping*-operatie.

Een aanval op bolwerken van islamitisch extremisme in Centraal-Azië is zeer waarschijnlijk omdat daarmee de druk op de moedjahedien wordt vergroot. De moslimstrijders moeten dan op twee fronten strijden tegen met name het Russische leger. Voorts zal een gevecht op twee fronten voor de islamitische strijders logistieke problemen opleveren.

Tenslotte dient te worden opgemerkt dat de hernieuwde aandacht van Moskou voor de Centraal-Aziatische republieken past in de Russische politiek om de banden op veiligheidsgebied met deze voormalige Sovjetrepublieken te herstellen. Moskou toont hiermee aan de staten in kwestie dat het de enige betrouwbare bondgenoot was en zal zijn, zodra het gaat om veiligheid en stabiliteit in de regio.